

Espurna n° 119

Abril 2019

Butlletí informatiu

de Prevenció

d'Incendis

Forestals

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre.....	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	13

Foto portada: Incendi forestal causat per llamp, amb tempesta al fons. 09/04/2019. Barranc de la Font Freda (T.M Carrícola). Font: Servei de Vigilància Preventiva davant del Risc d'Incendis Forestals. Unitat de Prevenció V-507.

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes d'abril de 2019 ha estat **lleugerament fred** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 12,8°C, és 0,2°C inferior que la de la climatologia de referència (13,0°C). Ha estat el mes d'abril més fresc dels últims deu, des de 2009..

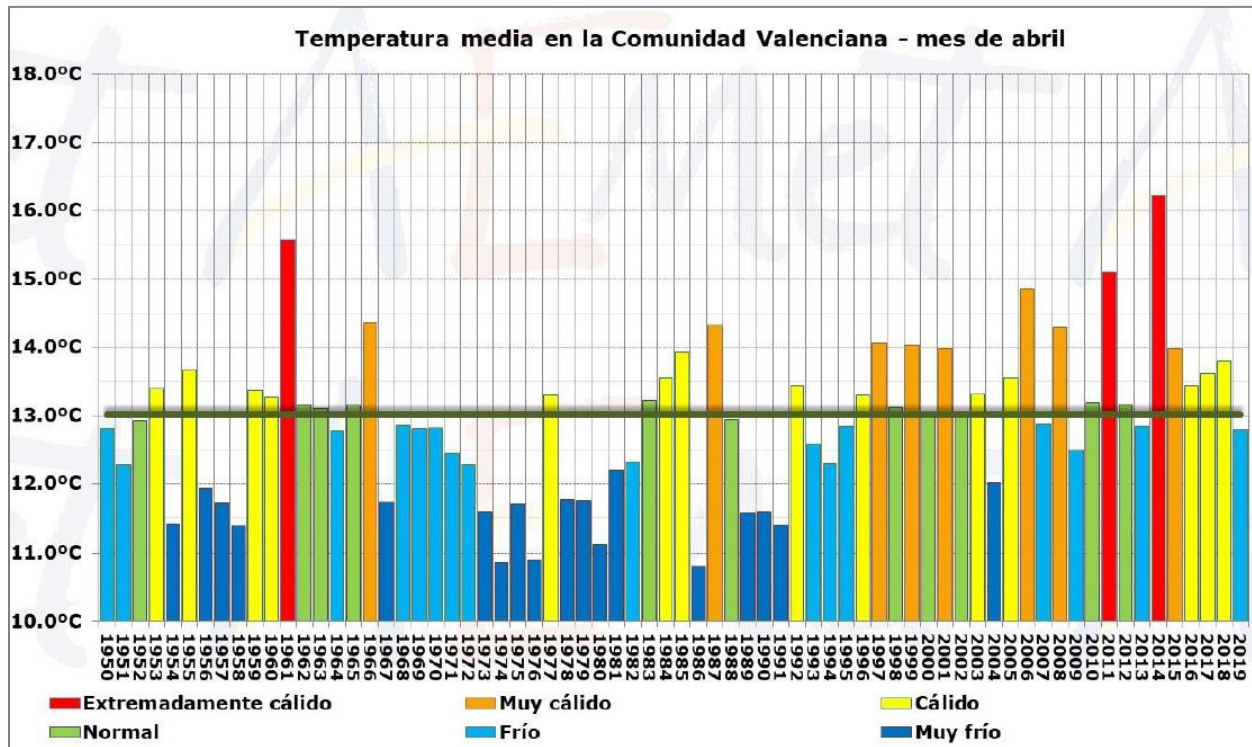

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos d'abril a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

El caràcter lleugerament fred del mes ha estat a causa de les temperatures màximes diürnes, ja que mentre que les temperatures mínimes han estat 0,5°C més altes que la mitjana normal, les màximes han tingut una mitjana 0,8°C més baixa que la mitjana normal d'abril. Excepte els dies centrals del mes, des de l'inici d'abril la temperatura mitjana ha estat propera als valors mitjans normals o lleugerament per baix. Entre els dies 4 i 6 es van registrar les temperatures més baixes, amb gelades a l'interior de la meitat nord. A Vilafranca es van registrar -2,7°C el dia 4, i aquest mateix dia -2,0°C a Castellfort, -1,5°C a Morella i -1,3°C a Aras de los Olmos.

El dia més càlid del mes va ser el 14, quan es van superar els 30°C en zones del litoral i prelitoral de València i Alacant. 30,8°C va ser la temperatura registrada aquest dia a Carcaixent, 30,6°C a Elx, 30,5°C a l'aeroport de València i a Bétera, i 30,4°C a València.

A partir del dia 14 les temperatures van començar a baixar, i els dies de la Setmana Santa i inici de la Setmana de Pasqua van ser freds, amb una temperatura mitjana 2°C inferior a la mitjana normal.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

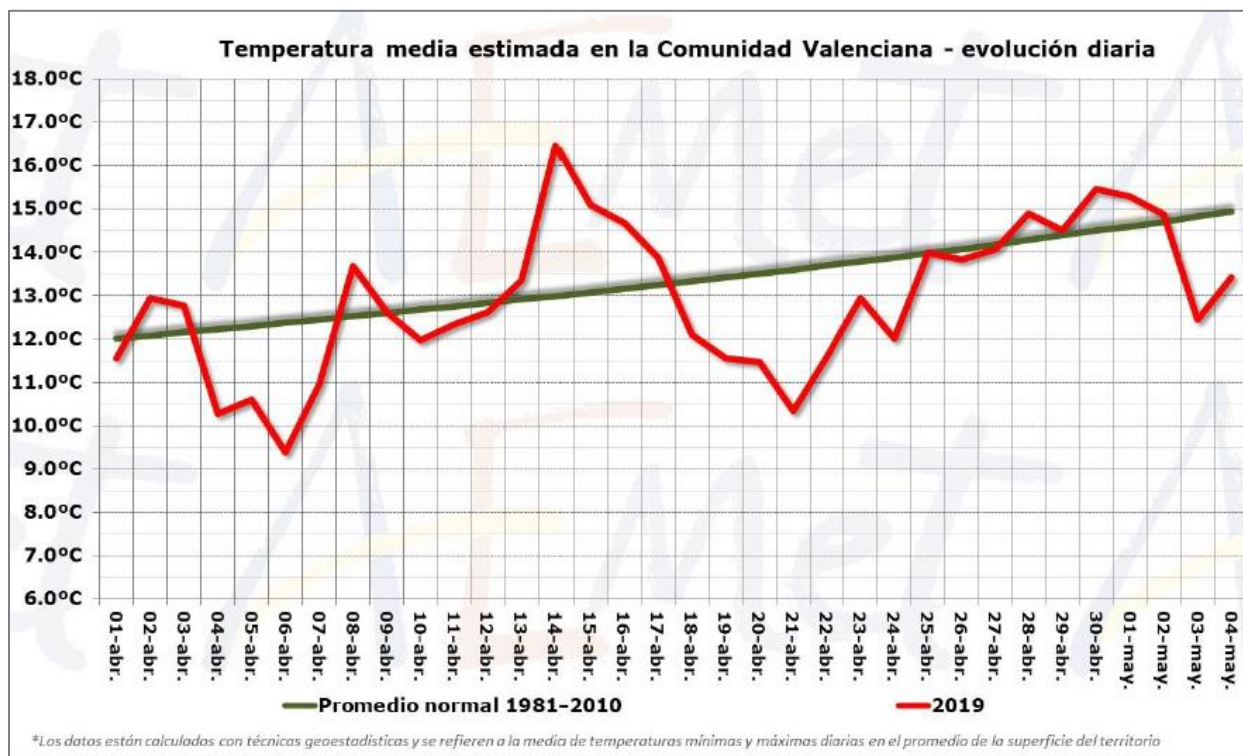

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes d'abril a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a la precipitació, l'acumulada ha estat ha estat 134,2 l/m², que és gairebé tres vegades la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (48,9 l/m²) i, globalment, qualifiquen al mes com a **molt humit**. Ha estat el mes d'abril més humit des de 1981 i el tercer de la sèrie històrica, després de 1951 i 1981. Per províncies, la precipitació mensual a Alacant ha estat gairebé 5 vegades la de la mitjana normal (anomalia de +373%), a València ha estat gairebé 3 vegades superior (anomalia de +189%) i a la província de Castelló la precipitació mensual ha estat un 35% superior a la de la mitjana normal.

El caràcter molt humit del mes va estar determinat pel temporal de llevant dels dies 18 al 22, un temporal sense precedents històrics al mes d'abril que va destacar per la persistència, la intensitat i la gran extensió de l'àrea afectada.

La configuració atmosfèrica que es va produir durant els dies 18 al 22 d'abril de 2019, amb una baixa aïllada en nivells mitjans i alts i un intens flux de vent de l'est en capes baixes, és la típica dels temporals de llevant mediterranis, amb cert caràcter hivernal, no pel fred, ja que la cota de neu es va mantenir molt alta, sinó per l'intens flux de vent de l'est que va provocar un important temporal marítim, amb mar molt gruixuda, onades que van arribar a superar els 4 metres, ratxes de vent que van arribar a superar els 90 km/h i precipitacions persistents i generalitzades, de vegades d'intensitat forta.

Però també el temporal va tenir un poc de característiques de tardor, sobretot en la seva última fase, quan un sistema convectiu mesoescalar que es va formar davant de la costa d'Alacant, va impactar al nord de la província i sud de la de València, provocant precipitacions d'intensitat molt forta,

localment torrencial. Aquest sistema convectiu es va expandir cap al litoral sud de València i va quedar ancorat durant hores a la zona, deixant precipitacions d'intensitat molt forta en àmplies zones de la Ribera, la Safor i la Marina Alta, que localment van tenir caràcter torrencial a la zona de Xàbia, on es van arribar a registrar 278,0 l/m² en 24 hores, per a un total entre els dies 21 i 22 de 307,8 l/m². El dia 21 d'abril de 2019 és el de més precipitació acumulada en qualsevol de les estacions meteorològiques que han estat actives a Xàbia des de la històrica riuada dels dies 1 al 3 d'octubre de 1957.

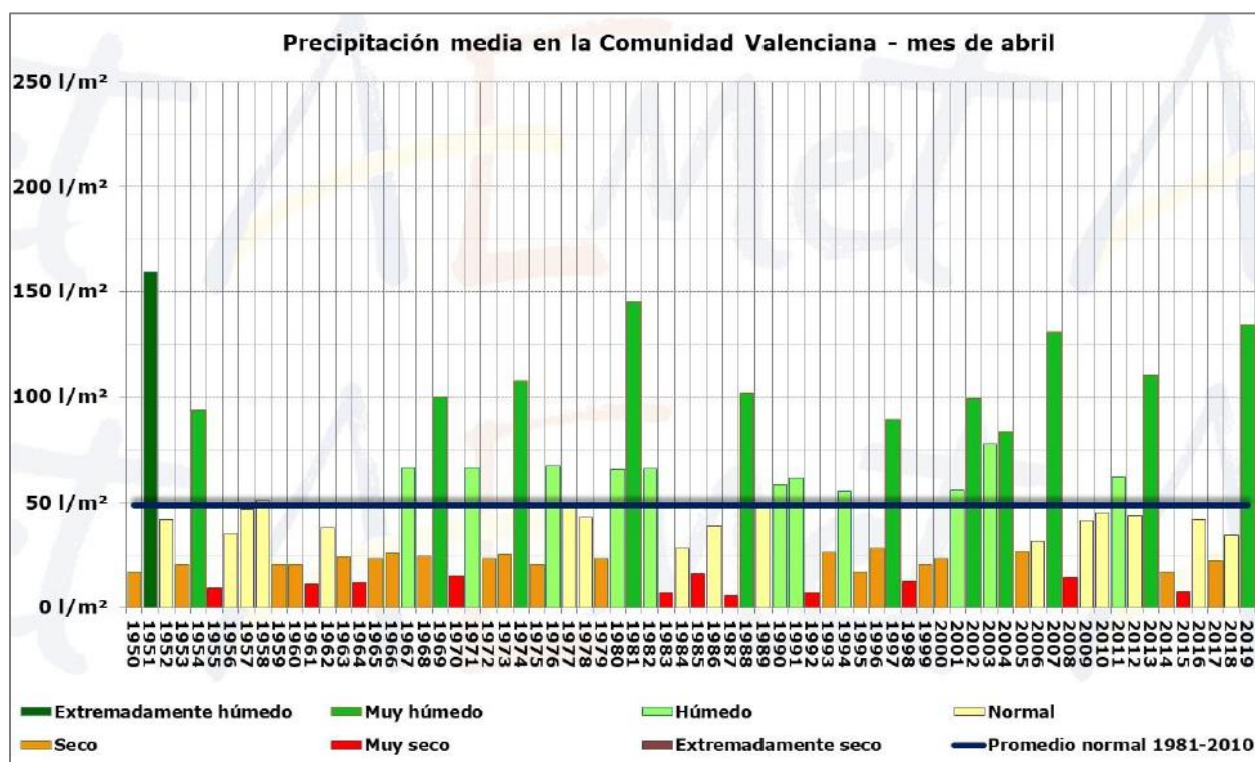

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes d'abril.

Amb la precipitació acumulada durant el temporal i amb la de la resta del mes, el màxim d'abril es va registrar en localitats de les comarques de la Marina Alta i la Safor, on es van superar els 300 l/m²: La Drova, 457,5 l/m²; Barx, 386,4 l/m²; Xàbia, 353,0 l/m²; Xàbia (Montgó), 347,7 l/m²; l'Orxa, 346,3 l/m²; Orba, 302,6 l/m²; Gata de Gorgos, 301,3 l/m².

Els mínims mensuals es van registrar al litoral nord de Castelló i litoral nord de València, amb acumulats inferiors a 25 l/m², en localitats del Baix Maestrat i del litoral del Camp de Morvedre: Benicarló, 22,5 l/m²; Sagunt (Corint), 21,5 l/m².

En relació al que sol ser normal en cada punt, el mes d'abril ha resultat ser **molt humit** en gairebé la meitat del territori, **humit** al 15%, **normal** en el 3%, i fins i tot **sec** en l'1% (zones disperses del litoral nord). A més, en gairebé tot el terç sud el mes ha estat **extremadament humit**, el més humit de la sèrie en molts observatoris o, almenys, el més humit en dècades.

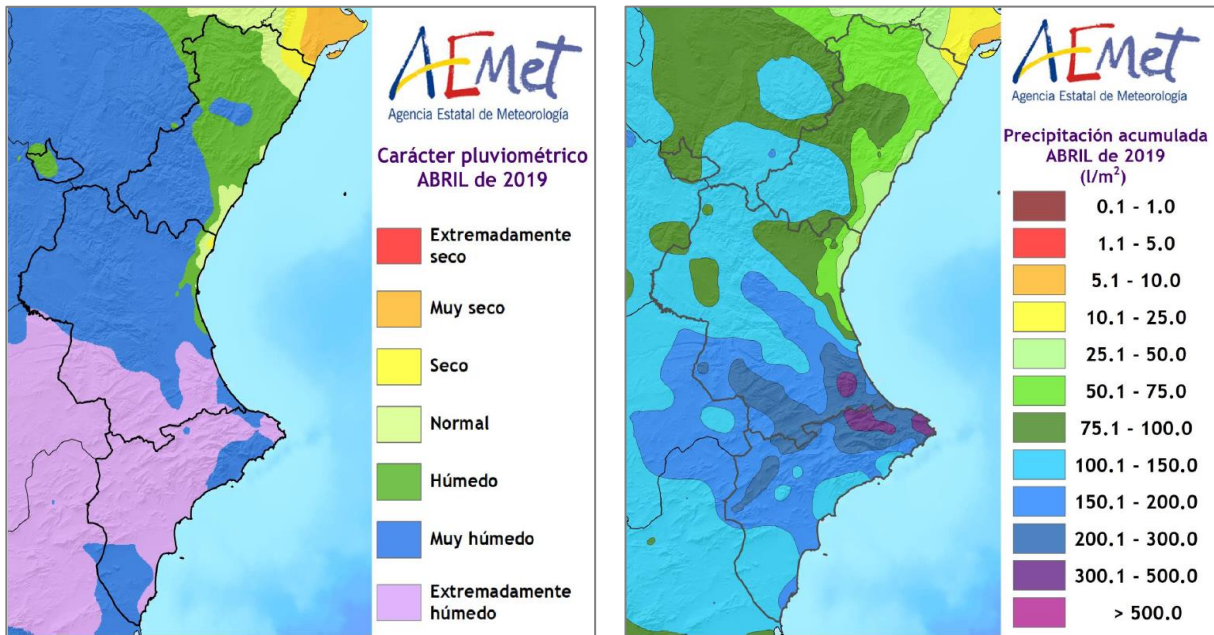

Figura 4. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes d'abril de 2019 a la Comunitat Valenciana.

Respecte a l'any hidrològic, des del passat 1 d'octubre de 2018, es comprova l'important impacte del temporal de llevant d'abril al balanç pluviomètric dels passats set mesos.

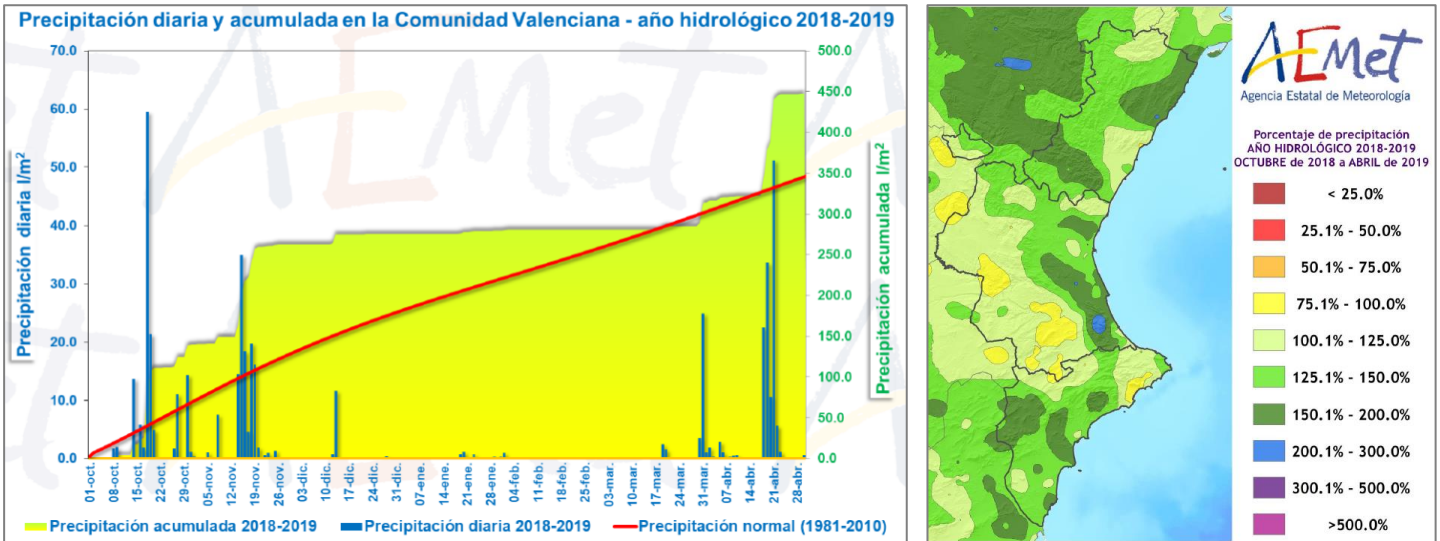

Figura 5. Precipitació diària i acumulada durant l'any hidrològic a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes d'abril un total d'**11 incendis**, valor molt per baix de la mitjana (31,6 incendis), amb una superfície forestal afectada de **9,45 ha** (valor també molt per baix de la mitjana mensual, que està en 196,43 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

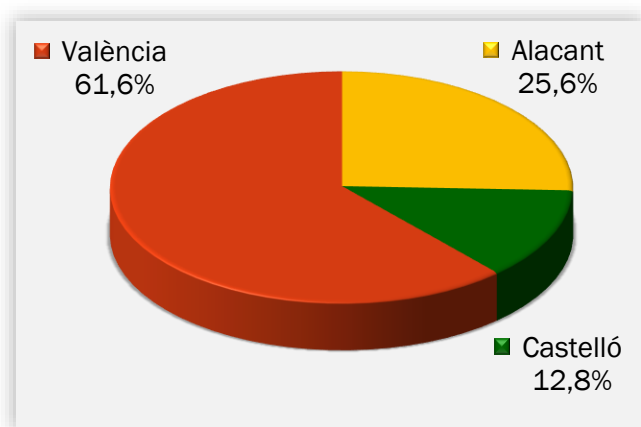
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

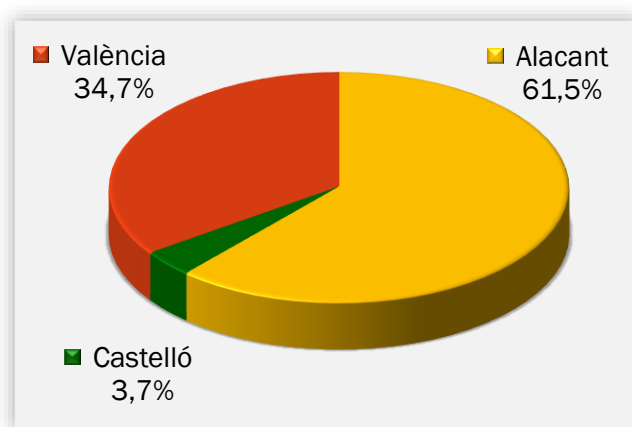
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2019, per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	22	1,34	26,23	27,57	2,04	29,62
Castelló	11	0,43	0,13	0,56	1,25	1,81
València	53	7,75	6,21	13,96	2,76	16,72
Total	86	9,52	32,57	42,09	6,06	48,14

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies
Acumulat des de gener de 2019

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis és la de València, seguida de la d'Alacant i Castelló. No obstant això, quant a superfície, és Alacant la província més afectada, amb un 61,5% del total.

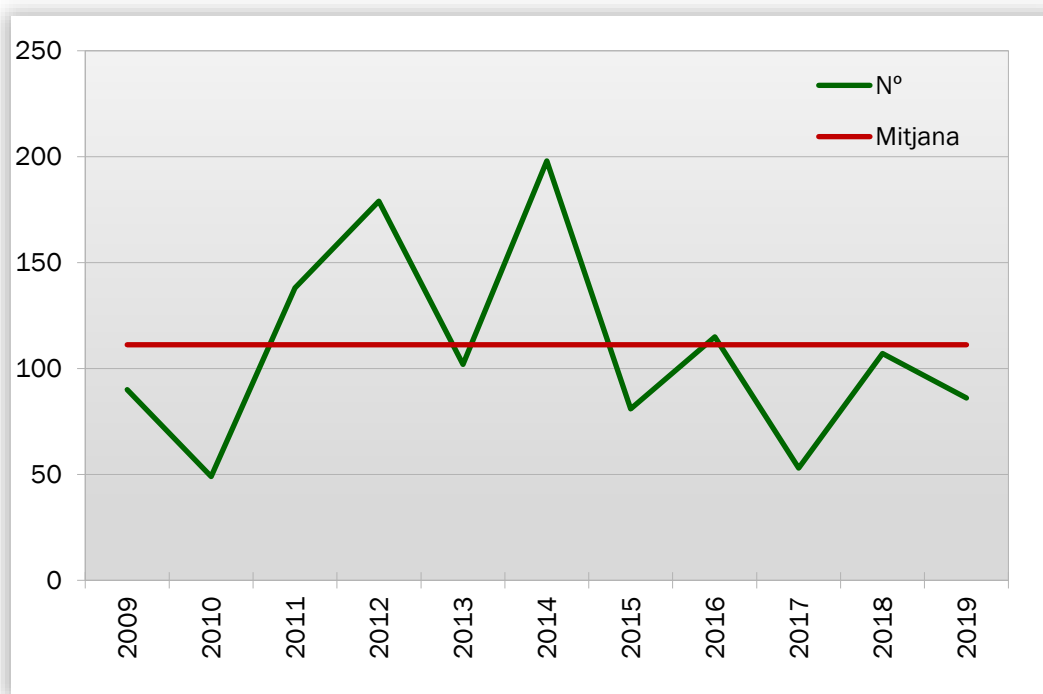
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 d'abril per a l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2019 s'han produït 86 incendis, valor per baix de la mitjana (111 incendis), amb una superfície afectada de 48,14 ha , que també està per baix de la mitjana (515,50 ha).

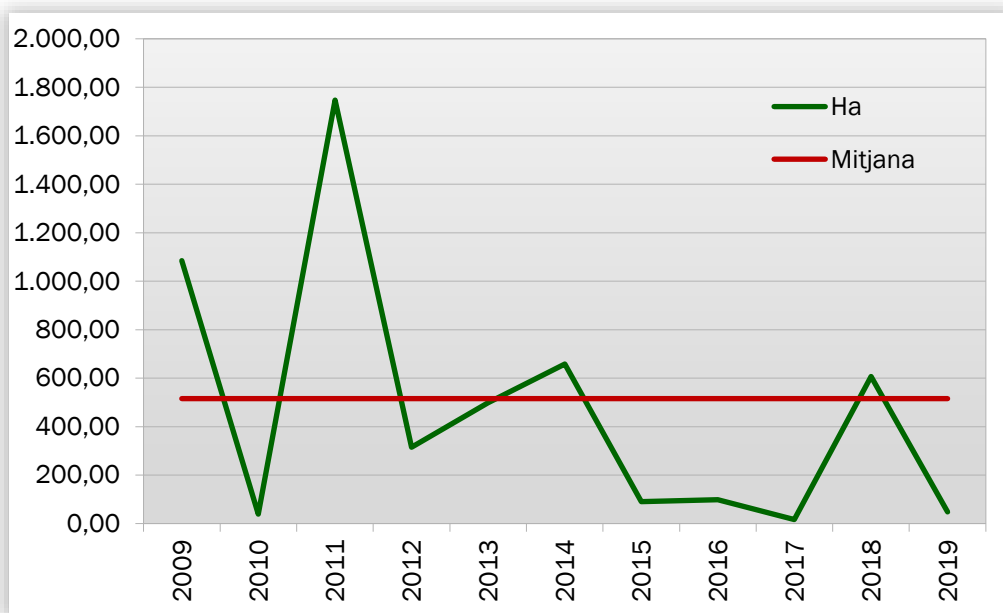
Any	Nº	Superfície
2009	90	1.085,02
2010	49	38,57
2011	138	1.747,14
2012	179	314,85
2013	102	498,31
2014	198	658,61
2015	81	90,34
2016	115	98,38
2017	53	16,48
2018	107	607,28
2019	86	48,14

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (abril) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució n° d'incendis en comparació amb el valor mitjà

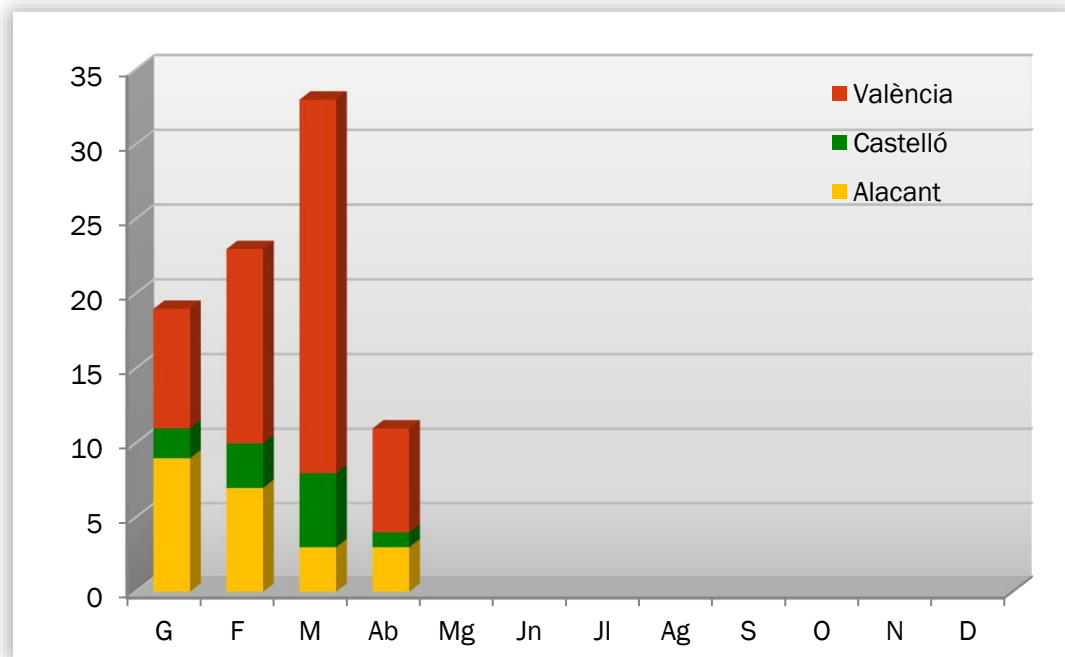
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

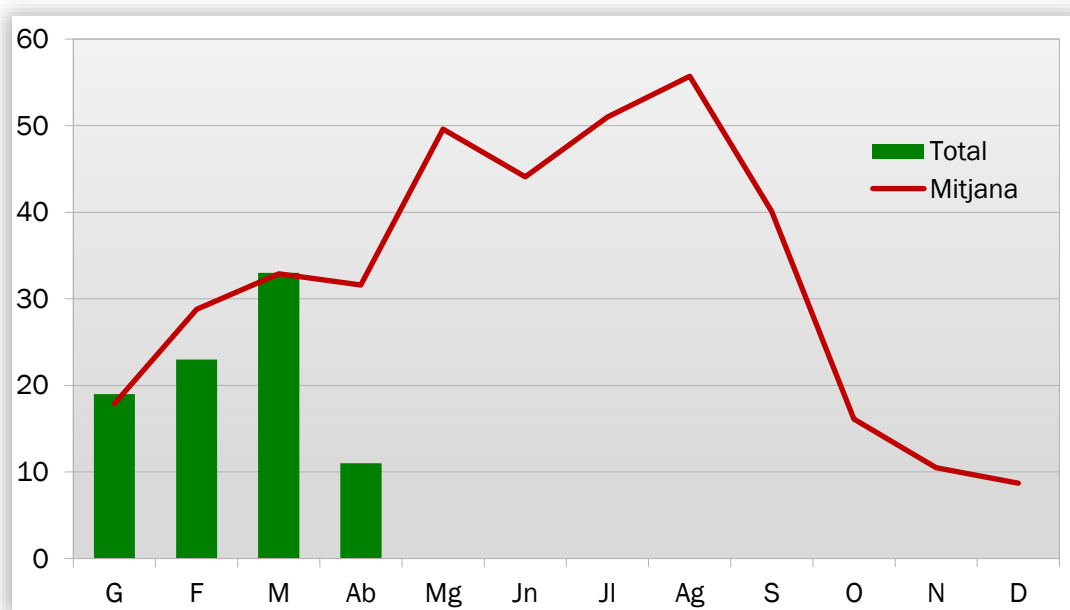
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	9	2	8	19
Febrer	7	3	13	23
Març	3	5	25	33
Abril	3	1	7	11
Maig	0	0	0	0
Juny	0	0	0	0
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	22	11	53	86

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2019)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes d'abril s'han registrat 3 incendis a la província d'Alacant, 1 a la de Castelló i 7 a la de València. Com ja s'ha comentat, el global està per baix dels valors mitjans.

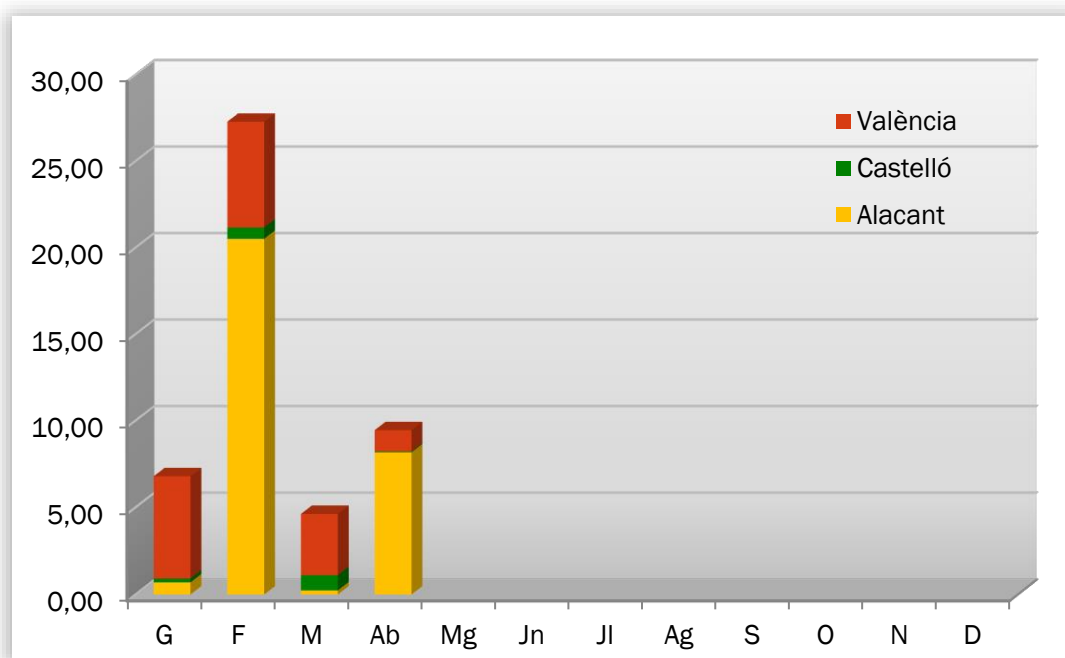
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

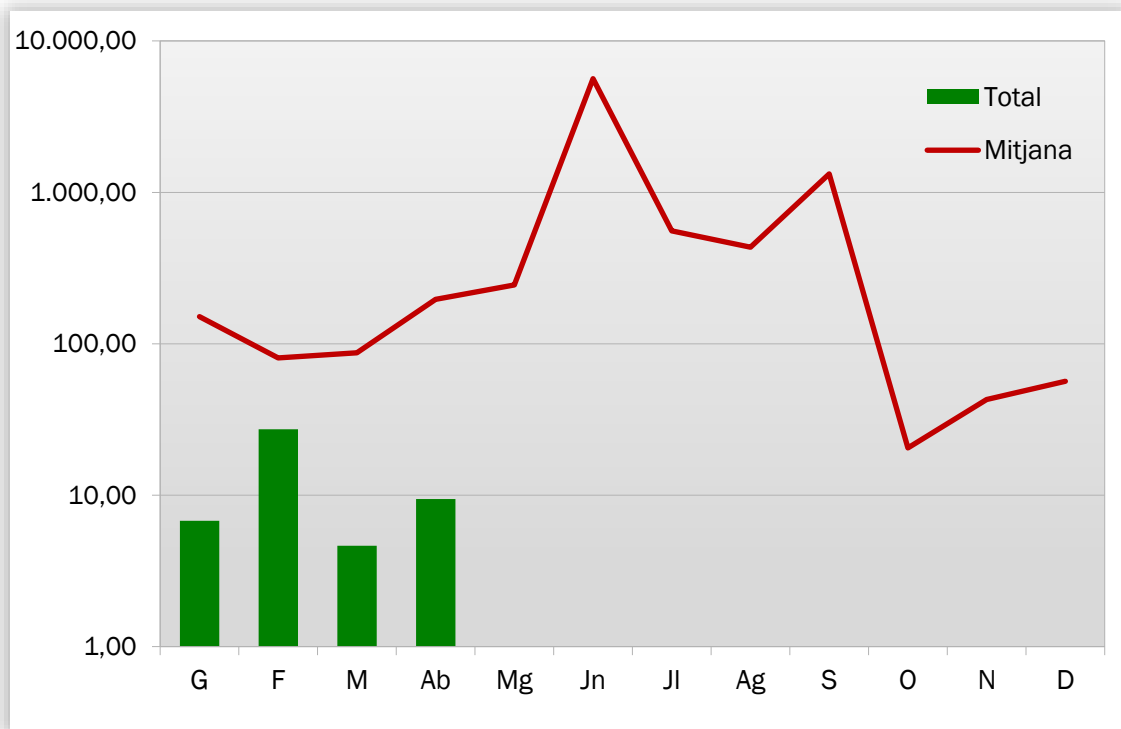
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	0,70	0,22	5,87	6,79
Febrer	20,51	0,66	6,11	27,28
Març	0,23	0,88	3,51	4,63
Abril	8,17	0,05	1,23	9,45
Maig	0,00	0,00	0,00	0,00
Juny	0,00	0,00	0,00	0,00
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	29,62	1,81	16,72	48,14

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2019)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

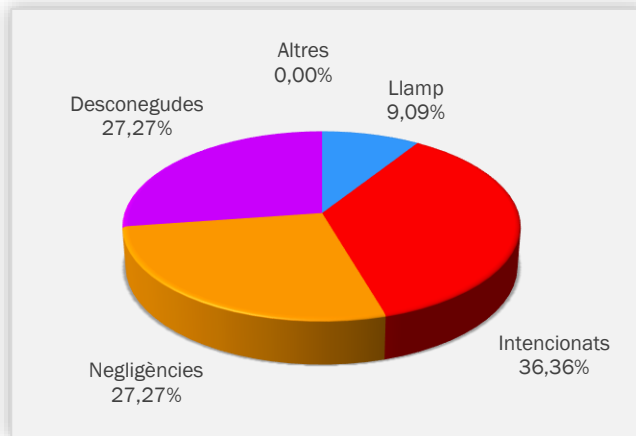
Durant el mes d'abril de 2019 s'han vist afectades per incendis 8,17 ha de terreny forestal a la província d'Alacant, 0,05 en la de Castelló, i 1,23 en la de València. En conjunt, com ja s'ha comentat, aquesta superfície està molt per baix de la mitjana de l'últim decenni (196,43 ha).

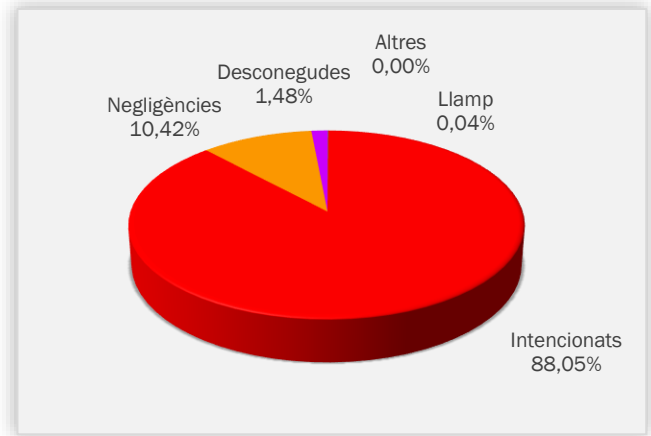
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana en el mes d'abril, i per l'acumulat del 2019.

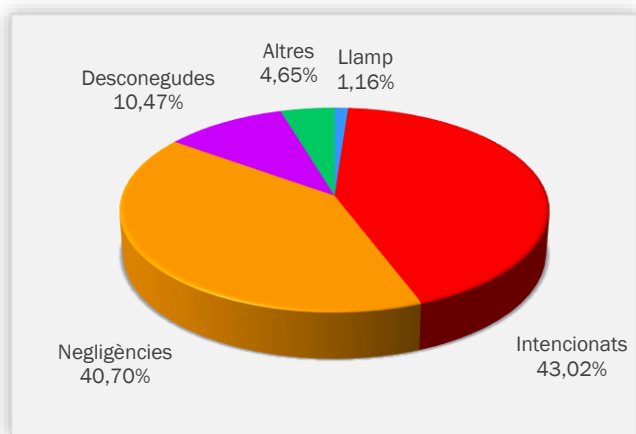

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Abril 2019

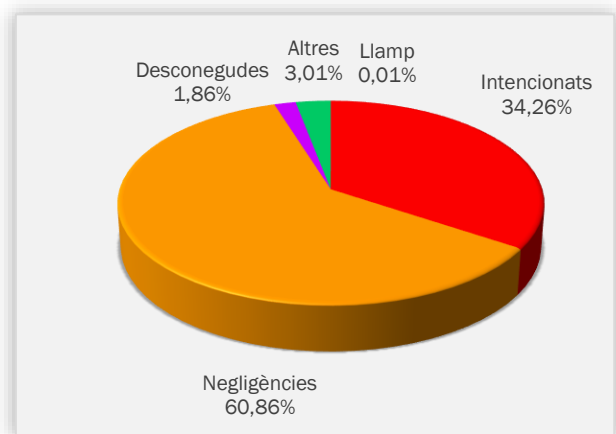

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Abril 2019

Al mes d'abril s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana 4 incendis intencionats, 3 per negligències, 3 també per causes desconegudes/en investigació, i 1 per llamp. Els incendis intencionats van afectar a un total de 8,32 ha, els ocorreguts per negligències van afectar a 0,99 ha, els de causes desconegudes/en investigació, a 0,14 ha, i els causats per llamp a 0,004 ha.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2019

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2019

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
6-abr.-19	Albalat de la Ribera	0,1500	1	Río Jucar- L'Alteret	VALÈNCIA
9-abr.-19	Carrícola	0,0040	0	Barranc de la Font Freda	VALÈNCIA
11-abr.-19	Almassora/Almazora	0,0500	3	La Foia (Casa del Millonario)	CASTELLÓ
13-abr.-19	Villargordo del Cabriel	0,0400	3	Los Llanos	VALÈNCIA
13-abr.-19	Castielfabib	0,8000	2	Peña Rubia	VALÈNCIA
14-abr.-19	Bétera	0,1200	2	Bco. Náquera	VALÈNCIA
14-abr.-19	La Vall de Laguart	8,1500	1	Olivaret y Petracos	ALACANT
14-abr.-19	Anna	0,0500	3	Bco. Aguica	VALÈNCIA
14-abr.-19	Teresa de Cofrentes	0,0650	2	Casa de Piera	VALÈNCIA
18-abr.-19	El Castell de Guadalest	0,0200	1	El Murtet	ALACANT
25-abr.-19	Torrevieja	0,0010	1	Laguna de la Mata	ALACANT

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres